

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ศึกษากรณี โฆษณานั่นออนไลน์ ในเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478¹

ฉัตรวดี ทองรวย²

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ศึกษากรณี โฆษณานั่นออนไลน์ในเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ทำให้ทราบว่า ปัจจุบันประเทศไทยใช้พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ในการควบคุมมาตรการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนัน ซึ่งเป็นกฎหมายการพนันที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน 80 ปีแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงเนื้อหาในประเด็นที่สำคัญ ทำให้พระราชบัญญัติการพนันของไทยมีความล้าหลัง ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดจากการพนันในปัจจุบันที่มีลักษณะพัฒนารูปแบบการเล่นและประเภทการพนันมีการพัฒนาที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วแบบไม่หยุดยั้ง โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาที่เปลี่ยนแปลงจากสมัยก่อนมาก ทำให้บทบัญญัติกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มีความล้าหลังไม่ชัดเจน เกิดช่องว่างของการตีความบทบัญญัติกฎหมาย และมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดที่เบา ไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุก หรือโทษปรับ ทำให้พบปัญหาในทางปฏิบัติ ส่งผลให้กฎหมายการพนันของไทยไม่มีสิทธิประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้เข้ากับข้อเท็จจริงของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายการพนันของต่างประเทศ เช่น อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 และเปรียบเทียบกฎหมายการพนันของต่างประเทศ อังกฤษและสหรัฐอเมริการ เป็นประเทศที่กำหนดให้การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย พบว่า กฎหมายต่างประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายไว้อย่างเคร่งครัดและชัดเจน มีการกำหนดคำนิยามความหมายในส่วนของ การโฆษณา การพนันออนไลน์บนอินเทอร์เน็ต คุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดแยกองค์ประกอบความผิดของการกระทำความผิดการพนัน ไว้อย่างชัดเจน การเข้าเล่นพนันออนไลน์ หรือการจัดให้มีการเล่นพนันออนไลน์ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการให้อำนาจตรวจสอบและการบังคับใช้กฎหมายการพนันกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือว่ามีการบัญญัติกฎหมายไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทำให้การปรับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ให้ส่วนของ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ศึกษากรณี โฆษณานั่นออนไลน์ในเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรัสเกียรติ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตนันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดีคง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมาย) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเทศไทยนั้นกฎหมายมีความล้าหลังไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคม เกิดช่องว่างของการตีความบทบัญญัติและการบังคับใช้กฎหมายทำให้เกิดปัญหาของกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ศักยาภรณ์ โฆษณานั่นออนไลน์ในเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 พบว่า มีปัญหาทางกฎหมายที่สำคัญควรแก้ไขดังนี้ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่งปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับคำนิยาม “โฆษณา” พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีบทบัญญัติในการกล่าวถึงคำนิยาม “การโฆษณา” มีความหมายครอบคลุมได้เพียงใด จึงจะถือได้ว่าการกระทำความผิดนั้นเป็นการโฆษณาให้เล่นการพนัน ไม่ว่าจะเป็นการพนันโดยทั่วไป หรือการเล่นการพนันออนไลน์บนอินเทอร์เน็ต ทำให้กฎหมายเกิดช่องว่าง และมีความไม่ชัดเจนสำหรับบทนิยามในการบังคับใช้ในการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ที่บัญญัติถึงความผิดการโฆษณาไว้เพียงมาตราเดียว บัญญัติว่า “ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ชวนประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกเพลงหรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป จนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่งเว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้า ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”

ได้บัญญัติถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาไว้มาตราเดียวและไม่มีความชัดเจน บัญญัติไว้เป็นภาพรวมถึงการโฆษณาโดยทั่วไป ไม่มีความชัดเจนถึงลักษณะการโฆษณาเข้าเล่นพนันบนอินเทอร์เน็ตทั้งทางตรงและทางอ้อม การกระทำความผิดแบบไหนจะถือได้ว่า เป็นการโฆษณาจงใจให้ผู้อื่นเข้ามาเล่นการพนัน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการโฆษณาผ่านโทรทัศน์ ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

ประเด็นที่สองปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีบทบัญญัติเนื้อหาที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเข้าเล่นการพนันไว้โดยเฉพาะที่เหมาะสม จากการเล่นพนันทั่วไปหรือการเข้าเล่นพนันบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นการเล่นถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย โดยซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติการ

ควบคุมเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นการพนันไว้ในมาตรา 7

บัญญัติว่า “ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

(1) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง

(2) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่ง
สลากกินรวบ และสวี่ป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่วันและเวลาที่จะออกด้วย

(3) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้นักลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16”

โดยมีเพียงมาตรา 7 (3) เท่านั้นที่บัญญัติห้ามบุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นการพนัน ไม่มีเนื้อหาที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นการพนันที่เพียงพอเหมาะสมจากรูปแบบการเล่นพนันออนไลน์หรือการพนันอื่น ๆ ที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น กล้าได้กล้าเสีย ใจถึง อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะเข้าสู่อการพนันในทุกรูปแบบได้ง่าย โดยเฉพาะเป็นการพนันออนไลน์ที่ผู้คนเข้าถึงการเล่นได้ง่ายขึ้นและสะดวกรวดเร็วทางเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือโน้ตบุ๊ก เป็นต้น ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนการพนันออนไลน์ไม่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สามปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ในการเล่นพนันออนไลน์พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีบทบัญญัติในการให้อำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการพนันทั่วไปหรือการพนันออนไลน์โดยตรง การเล่นพนันออนไลน์เป็นการกระทำความผิดที่แตกต่างจากกรณีทั่วไป จะต้องใช้บุคลากรที่มีความชำนาญทางด้านการระบบสารสนเทศเข้าถึงข้อมูลทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จึงส่งผลให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายกับผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ได้ทันทั่วทั้งที่ ปัจจุบันในทางปฏิบัติของประเทศไทยได้เทียบเคียงปรับใช้พระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ซึ่งพบปัญหาจากการใช้กฎหมายเทียบเคียง เนื่องจากการพนันออนไลน์หรือเล่นพนันที่ใช้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเชื่อมการสื่อสารที่ห่างกันโดยระยะทาง หรือส่งข้อความผ่านระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน โดยมีได้บัญญัติไว้ในฐานความผิดโดยตรงหรือเฉพาะเจาะจงในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ซึ่งมีเพียงบางมาตราเท่านั้นที่จะสามารถนำมาตีความหมายกว้าง ๆ ในการควบคุมที่อาจนำมาปรับใช้ในการควบคุมการพนันออนไลน์ได้ ทำให้เกิดปัญหาการตีความคลาดเคลื่อน อำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับจะต้องตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบที่แท้จริงเพราะใช้กฎหมายคนละฉบับในการตีความ

ประเด็นที่สี่ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติลงโทษผู้กระทำความผิดผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ด้วยพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง

มาเป็นระยะเวลานาน ทำให้พระราชบัญญัติการพนันฯ มีล้าหลัง พร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษ ทั้งโทษปรับ จำคุกในกฎหมายนั้น ไม่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและค่าเงินในยุคปัจจุบันที่มีค่าเงินที่สูงขึ้นมากจากเมื่อ 80 ปีที่แล้ว บทลงโทษบัญญัติไว้ในมาตรา 12 บัญญัติว่า “ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวน โดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันใน การเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกเพลงหรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้า พนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความ ในใบอนุญาต ผู้นั้นมี ความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตาม บัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป จนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่ง เว้นแต่ ผู้เข้าเล่น หรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เห็นได้ว่า มาตรา 12 มีการกำหนดระวางโทษสูงสุดคือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษตามมาตรา 12 เป็นของไทยที่บัญญัติ ไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 เมื่อเปรียบเทียบค่าเงินจำนวน 5,000 บาท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 กับค่าเงินจำนวน 5,000 บาทในปัจจุบัน ถือเป็นจำนวนเงินที่มีค่าเงินไม่สูง ทั้งนี้ เป็นบทลงโทษไม่มีการแยกประเภทความผิดของ การพนันออนไลน์ให้สอดคล้องกับลักษณะของการพนัน หรือแยกประเภทผู้กระทำความผิด เป็นเพียง บทบัญญัติโดยทั่วไปการลงโทษโดยรวมทั้งผู้จัดให้มีการเล่นหรือผู้เข้าเล่นจะรับโทษในฐานะเดียวกัน

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ศึกษา กรณิ โฆษณาพนันออนไลน์ในเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ผู้ศึกษามี ข้อเสนอแนะแก้ไข ปรับปรุง คือ

1. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับคำนิยาม “โฆษณา” ในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีคำนิยามในการให้ความหมายของการโฆษณาเกี่ยวกับการเล่นพนันทั่วไปหรือการพนันออนไลน์ ว่ามีความหมายครอบคลุมได้เพียงใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความของคำนิยาม “โฆษณา” ว่าการ กระทำแบบไหนจะถือได้ว่าเป็นการโฆษณาจงใจให้ผู้อื่นเข้ามาเล่นการพนัน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการ โฆษณาผ่านโทรทัศน์ ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆทำให้เห็นถึงปัญหาข้อกฎหมายเกิด ช่องว่างมีความไม่ชัดเจนสำหรับบทนิยามความหมาย ส่งผลให้การตีความกฎหมายที่จะนำมาบังคับใช้ ไม่ สอดคล้องกับบริบทของการโฆษณาในปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสังคม

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเห็นควรบัญญัติเพิ่มเติมคำนิยาม “โฆษณา” ในมาตรา 3/1 “โฆษณา” หมายความว่า กระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ หรือได้เข้ามีส่วนร่วม หรืออำนวยความสะดวกในการรับรู้กิจกรรมหรือทราบว่าการกิจกรรมนั้นจัดขึ้นเพิ่มมากขึ้นในสื่อการโฆษณา เช่น หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ไปรษณีย์ โทรศัพท์ ป้าย และสื่อสังคมออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ในทางการค้า เพื่อการจัดกิจกรรมพิเศษ ทั้งนี้ เพิ่มเติมคำนิยาม “โฆษณา” ไว้ในพระราชบัญญัติการพนันฯ เพื่อให้ครอบคลุมถึงความหมายการโฆษณาให้เล่นการพนัน และทำให้การตีความทางกฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการเล่นพนันออนไลน์ ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ขาดบทบัญญัติที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนไว้ โดยเฉพาะในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมีแต่บทบัญญัติที่ห้ามเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าเล่นการพนัน ตามมาตรา 7(3) เท่านั้น เป็นบทบัญญัติที่ห้ามเด็กและเยาวชนเข้าเล่นการพนัน แต่จากที่ศึกษาตามเนื้อหาของบทบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วพบว่า มาตรา 7 ยังไม่มีเนื้อหาที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นการพนันที่เพียงพอเหมาะสม จากรูปแบบการเล่นพนันออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นการเล่นที่ถูกกฎหมายหรือการเล่นผิดกฎหมายทั้งในรูปแบบการพนันออนไลน์ ไม่มีการกำหนดความหมาย “เด็ก” “เยาวชน” อยู่ในช่วงอายุเท่าไร และหากใครชักชวนเด็กหรือเยาวชนเล่นพนัน ถือว่ามีความผิด จากการเข้าเล่นการพนันหรือถูกชักจูง หลอกลวง เข้าเล่นพนัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่นพนันแบบทั่วไปในสถานที่ที่จัดไว้ให้เล่น หรือการเล่นพนันออนไลน์ในระบบอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ให้ถือว่ามีความผิด

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในมาตรา 12/2 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ โฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการพนันออนไลน์ ต่อผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้นั้นต้องระวางโทษระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่ได้กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายการพนันของประเทศไทยยังขาดบทบัญญัติการคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้ถูกยุยง ส่งเสริม หรือเชิญชวนให้เข้าเล่นการพนันต่าง ๆ ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งมีแนวโน้มจะถูกชักจูงให้เข้าร่วมการพนันทุกประเภทได้ง่าย ควรให้ความสำคัญในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนเช่นเดียวกับกฎหมายการพนันของอังกฤษ

3. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ไม่มีบทบัญญัติเฉพาะในหมวดอำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการพนันออนไลน์โดยตรง การเล่นพนันออนไลน์เป็นการกระทำความผิดที่แตกต่างจากกรณีทั่วไป จะต้องใช้บุคลากรที่มีความชำนาญการทางด้านระบบสารสนเทศเข้าถึงข้อมูลทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จึงส่งผล ให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายกับผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ได้

ทันทั้งที่ ปัจจุบันในทางปฏิบัติของประเทศไทยได้เทียบเคียงปรับใช้พระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ซึ่งพบปัญหาจากการใช้กฎหมายเทียบเคียง ทำให้การตีความคลาดเคลื่อน อำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับจะไม่ต้องตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบที่แท้จริงเพราะใช้กฎหมายคนละฉบับในการตีความ

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

ในมาตรา 18 ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) การเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ในกรณีที่มีความผิดต้องสงสัยหรือมีเหตุชวนสงสัยที่มีการโฆษณาทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเข้าข่ายเป็นลักษณะความผิดการพนันออนไลน์

(2) ตรวจสอบสถานที่ที่จัดให้มีการเล่นการพนันหรือการพนันที่เข้าข่ายละเมิดกฎหมาย หรือเพื่อค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพนันหากมีหลักฐานเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์

ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการติดตามตัวผู้กระทำความผิดและได้มาซึ่งหลักฐานในการกระทำความผิดเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถปรับข้อเท็จจริงเข้ากับกฎหมายเฉพาะได้เลย โดยที่ไม่ต้องตีความเทียบเคียงจากพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

4. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับบทลงโทษผู้กระทำความผิดทั้งผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 การกำหนดบทลงโทษในกฎหมายการพนันที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันล้าหลัง มีบทลงโทษไม่รุนแรง ไม่เหมาะสมกับการพนันในยุคสมัยปัจจุบันมีวิธีการเล่นหลากหลายวิธีในระบบอินเทอร์เน็ต และไม่มีการกำหนดฐานความผิดไว้เจาะจงถึงความผิดแต่ละประเภทให้ชัดเจน และไม่มีการแยกรูปแบบของการกระทำความผิดของผู้จัดให้เล่นการพนันแบบทั่วไป หรือการพนันออนไลน์ ให้รับโทษที่ต่างกันออกไป โดยบทบัญญัติในมาตรา 12 บทบัญญัติไว้มีเพียง แต่การเล่นพนันทั่วไปเป็นเพียงภาพรวมเท่านั้น

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับบทลงโทษผู้กระทำความผิดทั้งผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่นการพนันในมาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศ โฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่น ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลงขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือถูกระงับ หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไป

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการพนันบนอินเทอร์เน็ต หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปจนถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 40,000 บาท ขึ้นไปจนถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ด้วยอีกโทษหนึ่งวันแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใด ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

และผู้ศึกษาขอเสนอแนะเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับบทลงโทษผู้เข้าเล่นพนัน มาตรา 12/1 ผู้ใดเข้าเล่นพนันเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือตามบัญชี ข. หรือเข้าเล่นการพนันบนอินเทอร์เน็ต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปจนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ขึ้นไปจนถึง 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ กฎหมายฉบับเดิมที่บทลงโทษที่ต่ำลง เมื่อเทียบกับบริบทสังคมในปัจจุบันต้องการให้กฎหมายสามารถบังคับใช้อย่างเคร่งครัดและผู้กระทำความผิด เจ็ดหลาย จึงเห็นควรเพิ่มโทษในหนักขึ้นและรุนแรงกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

ไพศาล ลิมสถิต. เปิด ปม เป็น อยู่ คือ พนันออนไลน์สังคมไทยยุคไร้พรมแดน .กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสตรีศึกษา, 2555.

วิชญ์ วงศ์สินศิริกุล. การพนันทางอินเทอร์เน็ต: หายนะตัวใหม่ของสังคม ไทย ในเศรษฐกิจการพนันทางเลือกเชิงนโยบาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสลาก- กินแบ่งรัฐบาล, 2546.

ชาตบุษย์ ฮายุกต์. “การบังคับใช้กฎหมายควบคุมการพนันออนไลน์ ศึกษากรณีเกม สังคมออนไลน์.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2559.

ปิยอร เปลียนผดุง. รายงานวิจัย เรื่อง กฎหมายควบคุมการพนันออนไลน์ของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาและแนวทางการปรับใช้พระราชบัญญัติการพนันพ.ศ. 2478 กับการพนันออนไลน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), ม.ป.ป..

วิษณุ วงศ์สินศิริกุล. รายงานการวิจัย เรื่อง เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมที่ต้องควบคุม. กรุงเทพมหานคร:
ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.